

Het specialisme Beschilderde Oppervlakken in een Historische binnenruimte

Toelichting: In deze notitie staat een nadere toelichting op het restauratiespecialisme Beschilderde Oppervlakken in een Historische Binnenruimte. De restaurator van een beschilderd oppervlak in een Historische Binnenruimte wordt in dit document verder aangeduid als 'restaurator beschilderd oppervlak'.

Versie 0805 2020

Definitie binnen het Restauratoren Register

De 'restaurator beschilderd oppervlak' onderzoekt, conserveert/restaureert een beschilderd oppervlak op een ondergrond die onderdeel uitmaakt van het interieur van een gebouw. Dit is vergelijkbaar met een schilderijrestaurator met het verschil dat de restaurator beschilderd oppervlak altijd werkt vanuit de geschiedenis van het interieur, de context en de conditie van de andere materialen in dat interieur. In de planvorming waardeert en analyseert de HB-er het object: welke restauratieopties zijn er? Uitgangspunt is het conserveren van het originele materiaal en het beperken van ingrepen tot wat noodzakelijk is. De uitvoering zelf vereist als basis een kleurhistorisch onderzoek en wordt meestal in een interdisciplinair verband van restauratoren uitgevoerd.

Kenmerken:

- Gericht op behoud van het ensemble en informatiewaarde.
- Voert onderzoek uit naar materiaal, techniek, datering en conditie.
- Conserveert, stabiliseert en restaureert bestaande historische lagen.
- Maakt afwegingen op basis van restauratie-ethiek en internationale richtlijnen.
- Documenteert onderzoek, keuzes en behandelingen zorgvuldig.
- Werkt vanuit het principe van minimale interventie en omkeerbaarheid waar mogelijk.

Het vraagt:

- Het vereist kennis van o.a. : stijl, esthetiek, techniek, ethiek, materiaal, chemie, materiaaltechnisch inzicht, beschadigingen, bouwhistorie en veroudering en kennis van preventieve en actieve conservering en restauratie.
- Het leggen van de relatie met de context en andere, gerelateerde specialismen.
- Het werken als schakel in het proces van een grotere restauratie van een gebouw/interieur, altijd werkend vanuit het grotere geheel.
- Samenwerking met andere specialismen zoals een restauratie/decoratieschilder, een restauratiestucadoor en restauratiearchitect.

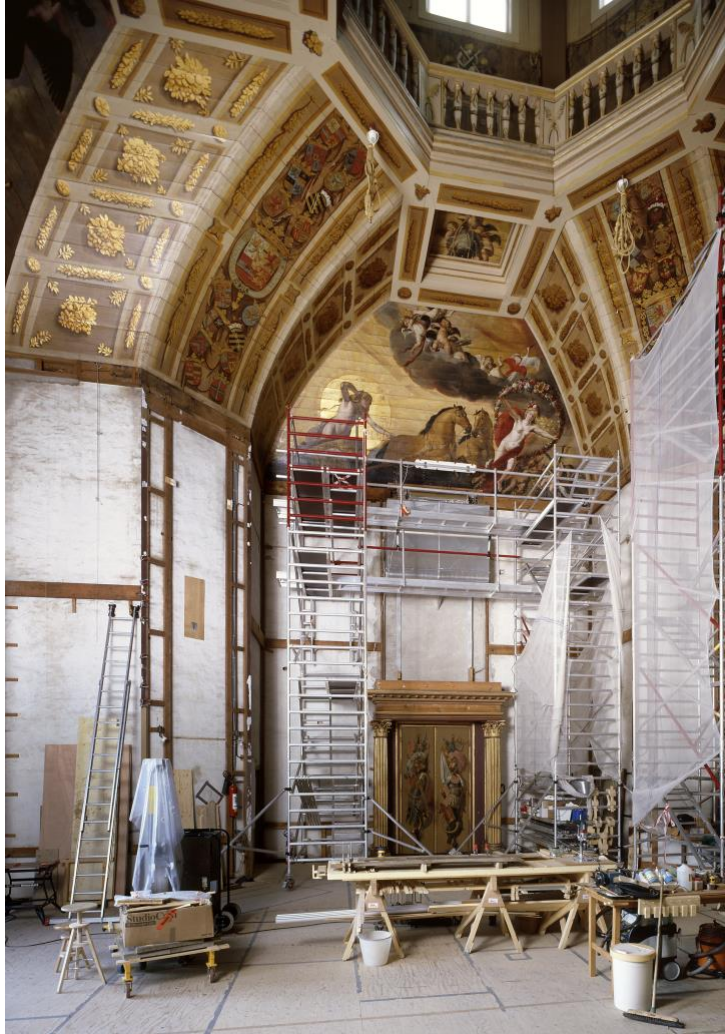

Foto: Restauratie Oranjezaal, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Wat doet de HB-er?

- Voert vooronderzoek uit (o.a. conditieopname, 0-meting,..)
- Voert kleurhistorisch onderzoek uit
- Voert technisch onderzoek uit (verf, verfsystemen,..)
- Planvorming: waardeert en analyseert de restauratie-opties tbv de keuze van het type ingreep (of niets doen)
- Voert conservering/restauratie uit van het beschilderd oppervlak
- Rapporteert altijd over de uitgevoerde restauratie
- Is deel van of geeft soms leiding aan een interdisciplinair team (restauratoren, onderzoekers voor kleurhistorisch onderzoek,..)

Het verschil met een restauratie-decoratieschilder:

Een restauratie-decoratieschilder richt zich primair op het aanbrengen, herstellen of reconstrueren van een decoratieve afwerking, terwijl een restaurator beschilderde oppervlakken zich richt op het behouden en onderzoeken van de historische afwerking als erfgoedobject.

Kort samengevat:

Decoratieschilder	Restaurator Beschilderde Oppervlakken
Maakt en reconstrueert	Behoudt en conserveert
Esthetische uitvoering centraal	Erfgoedwaarde centraal
Vernieuwt waar nodig	Beperkt ingrijpen waar mogelijk
Uitvoerder van decoratieve technieken	Specialist in behoud, onderzoek en restauratie
Gericht op eindbeeld	Gericht op authenticiteit en informatiewaarde

In een historische binnenruimte vullen beide disciplines elkaar vaak aan: de restaurator onderzoekt, conserveert en bepaalt de restauratiestrategie, terwijl de decoratieschilder specialistische reconstructies of afwerkingen kan uitvoeren binnen de kaders van dat restauratieplan.